

ការណែនាំត្រួតពិនិត្យស្វែងរកជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B

គ្រប់យ៉ាងដែលអ្នកត្រូវដឹងដោយចំណាយពេលយ៉ាងច្រើន 2 នាទី!

តើអ្វីជាជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B?

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B គឺជាជំងឺឆ្លងចម្រិតធ្ងន់ដែលកើតមានទូទៅបំផុតក្នុងពិភពលោក។ វាបង្កឡើងដោយមេរោគរលាកថ្លើមប្រភេទ B (HBV) ដែលបំផ្លាញកោសិកាថ្លើម ហើយអាចបណ្តាលឱ្យក្រិនថ្លើម (មានស្នាម) ថ្លើមមិនដំណើរការ ឬមហារីកថ្លើម។

មនុស្សមានសុខភាពល្អភាគច្រើនដែលបានឆ្លងជំងឺក្នុងពេលពេញវ័យអាចត្រឡប់មករូបរាងដើម និងកម្លាំងមេរោគនេះចេញពីក្នុងឈាមរបស់ខ្លួនបាន។ ការធ្វើបែបនេះអាចចំណាយពេលរហូតដល់ 6 ខែ ហើយពួកគេអាចចម្លងជំងឺបានក្នុងអំឡុងពេលនេះ។ គួរឱ្យសោកស្តាយ ទារក និងកុមារតូចៗប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់បំផុតដែលអាចវិវឌ្ឍជាជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ (ពេញមួយជីវិត) ប្រសិនបើពួកគេឆ្លងមេរោគ HBV។

ប្រហែល 5-10% នៃមនុស្សពេញវ័យ, 30-50% នៃកុមារ និង 90% នៃទារក មិនអាចត្រឡប់មករូបរាងដើមបានទេ ហើយនឹងវិវឌ្ឍទៅជាជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ។ មនុស្សដែលបានឆ្លងជំងឺរ៉ាំរ៉ៃអាចចម្លងមេរោគនេះទៅអ្នកដទៃបាន (ទោះជាគ្មានរោគសញ្ញាក៏ដោយ) ហើយប្រឈមនឹងហានិភ័យកាន់តែខ្ពស់ដែលអាចវិវឌ្ឍទៅជាជំងឺថ្លើម និងមហារីកថ្លើមនៅពេលក្រោយក្នុងជីវិត។

សំណាងល្អគឺថា យើងអាចបង្ការជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដោយប្រើវ៉ាក់សាំងដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាព។ ក៏មានការព្យាបាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់មនុស្សដែលរស់នៅដោយមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃផងដែរ។

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B គិតជាចំនួន

ក្នុងពិភពលោក៖

- 1.5 លាននាក់នឹងឆ្លងជំងឺ
- 296 លាននាក់ទូទាំងពិភពលោកបានឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ
- 820,000 នាក់ស្លាប់រាល់ឆ្នាំ - 1 នាក់រៀងរាល់ 30 វិនាទីដោយសារផលវិបាកនៃជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដូចជាមហារីកថ្លើមជាដើម

នៅសហរដ្ឋអាមេរិក៖

- មនុស្សថ្មីយ៉ាងហោចណាស់ 20,000 នាក់នឹងឆ្លងជំងឺ
- ជនជាតិអាមេរិករហូតដល់ 2.4 លាននាក់ឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ
- ជនជាតិអាមេរិករាប់ពាន់នាក់ស្លាប់ដោយសារជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B និងផលវិបាករបស់វា ដូចជាមហារីកថ្លើមជាដើម

តើអាចបង្ការជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B បានទេ?

បាទ! សាកសួរគ្រូពេទ្យរបស់អ្នកអំពីវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាព ហើយការពារខ្លួនអ្នក ក៏ដូចជាមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ពេញមួយជីវិត។ Centers for Disease Control and Prevention (CDC, មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងនិងបង្ការជំងឺ) ណែនាំឱ្យចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B លើគ្រប់ទារក កុមារ មនុស្សពេញវ័យរហូតដល់អាយុ 59 ឆ្នាំ និងមនុស្សពេញវ័យអាយុ 60 ឆ្នាំឡើងទៅដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការឆ្លងជំងឺ។ នៅក្រៅសហរដ្ឋអាមេរិក World Health Organization (អង្គការសុខភាពពិភពលោក) ណែនាំឱ្យចាក់វ៉ាក់សាំងដល់ទារកគ្រប់រូប កុមារ ក្មេងជំងឺរហូតដល់អាយុ 18 ឆ្នាំ និងមនុស្សពេញវ័យដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់។ សូមចងចាំថា គ្រាន់តែចាក់ពីរបីម្តងប៉ុណ្ណោះអាចការពារបានពេញមួយជីវិត!

Hepatitis B Foundation គឺជាអង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញរបស់ជាតិដែលផ្តោតស្វែងរកថ្នាំព្យាបាល និងលើកកម្ពស់គុណភាពជីវិតសម្រាប់មនុស្សដែលរងការប៉ះពាល់ពីជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ទូទាំងពិភពលោក។

តើជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ឆ្លងតាមរបៀបណា?

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ឆ្លងតាមរយៈសារជាតិរាវរាងកាយ និងឈាមដែលមានផ្ទុកមេរោគ។ ករណីនេះអាចកើតឡើងតាមរយៈការប៉ះពាល់រវាងឈាមនិងឈាមដោយផ្ទាល់ ការរួមភេទដោយមិនបានការពារ ការប្រើប្រាស់ឥវ៉ាន់ឧស្ម័នច្បាប់ និងពីស្ត្រីដែលមានផ្ទុកមេរោគទៅទារកទើបនឹងកើតក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ ឬសម្រាលកូន។

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B អាចឆ្លងតាមរយៈ៖

- ការប៉ះពាល់ផ្ទាល់ជាមួយឈាមមានផ្ទុកមេរោគ
- ការរួមភេទដោយមិនបានការពារ
- មូលកខ្វក់ ឬមិនបានសម្លាប់មេរោគ (មូលចាក់ថ្នាំ ចាក់សាក់/ចោះមូល)
- ការរស់នៅក្នុងផ្ទះជាមួយមនុស្សដែលមានផ្ទុកមេរោគ
- ម្តាយដែលមានផ្ទុកមេរោគទៅទារកទើបនឹងកើតក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ ឬសម្រាលកូន
- ការប្រើរួមគ្នានូវផ្លែឡាយ ប្រាសដុសធ្មេញ កន្ត្រៃកាត់ក្រចក ក្រវិល ឬគ្រឿងអលង្ការលើរាងកាយជាមួយមនុស្សមានផ្ទុកមេរោគ
- ការខាំដោយមនុស្សមានផ្ទុកមេរោគ
- ឧបករណ៍មិនបានសម្លាប់មេរោគដែលប្រើដោយទន្តពេទ្យ គ្រូពេទ្យ និងជាងកាត់សក់តាមផ្លូវ

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B មិនឆ្លងតាមរយៈ៖

- ការទើបផ្ទាល់ ឬបបូរមាត់
- ការក្អក ឬកណ្តាស
- ការប៉ះពាល់ធម្មតាដូចជា ការឱប កាន់ដៃ ឬចាប់ដៃ
- ការញ៉ាំអាហារជាមួយ ឬរៀបចំដោយបុគ្គលមានផ្ទុកមេរោគ

តើនរណាខ្លះប្រឈមនឹងការឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B បំផុត?

- កុមារកើតពីម្តាយដែលមានផ្ទុកមេរោគ HBV
- មនុស្សរស់នៅក្នុងផ្ទះយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយបុគ្គលដែលបានឆ្លងជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ
- កុមារយកមកចិញ្ចឹមពីប្រទេសដែលកើតមេរោគ HBV ច្រើន
- បុគ្គលដែលបានរួមភេទដោយមិនបានការពារ ឬមានដៃគូរួមភេទលើសពីម្នាក់ក្នុងរយៈពេល 6 ខែ
- មនុស្សដែលបានធ្វើពាតវិនិច្ឆ័យឃើញមានជំងឺកាមរោគ (STD)
- បុរសដែលរួមភេទជាមួយបុរស
- បុគ្គលដែលប្រើមូល និងស៊ីរ៉ាំងរួមគ្នា
- អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព និងអ្នកសង្គ្រោះបន្ទាន់
- មនុស្សដែលកំពុងលាងតម្រងនោម
- បុគ្គលដែលរស់នៅ ឬធ្វើការក្នុងមជ្ឈដ្ឋានស្ថាប័នដូចជា ពន្ធនាគារ ឬមន្ទីរថែទាំមនុស្សជាតិ

ធនធានបន្ថែមសម្រាប់ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B (ជាភាសាអង់គ្លេស)

- Hepatitis B Foundation៖ <http://www.hepb.org>
- អង្គការវិទ្យាសាស្ត្ររលាកថ្លើមរបស់ CDC៖ <https://www.cdc.gov/hepatitis/>
- World Health Organization៖ <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs204/en/>
- Immunization Action Coalition៖ <http://www.immunize.org>

Hepatitis B Foundation គឺជាអង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញរបស់ជាតិដែលប្តេជ្ញាស្វែងរកថ្នាំព្យាបាល និងលើកកម្ពស់គុណភាពជីវិតសម្រាប់មនុស្សដែលរងការប៉ះពាល់ពីជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ទូទាំងពិភពលោក។

www.hepb.org | 215-489-4900